

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opvscvla Spiritvalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. XIII. De Amore. Quae sit ejus natura, quae causae, qui effectus. De
ejusdem remediis. Addita quaedam de Odio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

unico ictu excidisti. Tolles autem & eradicabis, si te ipsum spreveris: si verè credideris te unum esse ex millibus, nullâ dote singulari præditum, omnique scientiâ & virtute destitutum: si displicere hominibus & ab illis sperni non metuas: si omni solatio & comodo libenter careas. Servabis te, si benè oderis: perdes, si malè amaveris.

CAP. XIII. *De Amore. Quæ sit ejus natura, quæ causæ, qui effectus. De ejusdem remediis. Addita quædam de Odio.*

1. **A**mor complacentia boni est, illa scilicet prima impressio, quâ afficitur appetitus, dum bonum cognitum ei placet. Hoc cohæret universus orbis, eoque subactio, qui primùm inter affectus locum tenet, facillè reliqua turba debellabitur. Bonus amor illuc tendit, unde sumpsit originem: ad bonum accedit, quia à summo bono procedit. Discute vitam tuam & in statera districti examinis appende cor tuum. Observa quis in eo prævaleat amor: id enim quod in lance dilectionis præponderat, hoc tibi Deus est, hoc idolum quod colis. Ideo præcepit Deus, ut eum toto corde diligeres, præoccupare cupiens tuæ mentis affectus, quia quod diligis ex toto corde, hoc tanquam Deum adoras.

2. Impellunt ad amandum, præter bonitatem & pulchritudinem, sympathia quædam & convenientia morum & animorum: modestia item exterior, industria, nobilitas, doctrina, ingenii perspicacia & alia ejusdem generis corporis & animi ornamenta. Ipse amor magnes amoris est, cui si accedant beneficia, jam cogitur dilectionem rependere, qui nolebat impendere: sunt & quædam naturaliter ad amandum provocantia; nam quibus spiritus lucidiores sunt, cor calidius, subtilior sanguis, quique sunt facili, ac mitinaturâ, ad amorem sunt procli vires.

3. Magna est amoris potentia, in rem amatam transformatur amantem. Quidam sui exitus amor est, quædam à se peregrinatio, quædam spontanea mors. A se ab est
omnis

omnis qui amat, nihil cogitat de se, nihil providet, nihil agit : & nisi ab amato suscipiatur, nullibi est. O quàm infeliciter amat, qui Deum non amat ! Non enim potest in amato esse, qui diligit terrena, quæ animam sariare nequeunt, cum sint finita, & vanitati ac morti subiecta. Qui verò Deum diligit in Deo est, & desinens vivere in se, in eo vivit, in quo omnia vivunt, qui est centrum nostrum, & incommutabile bonum. Amor humanus violentus, & amarus est; divinus semper humilis, & tranquillus : illum cruciat zelotypia, in hoc nulla rivalitas est : ille timet ne alius amet, hic optat ut omnes ament. Ergò si te amas, Deum ama : nam quod ames, prodest tibi, non illi. Homo mutari potest, & perire : Deum nunquam amittis, nisi dimittis :

4. Ut amor, quo socium fortè prosequeris, sincerus sit ; omnes ab eo humanas causas ingenii, jucunditatis, similitudinis remove, & illas dumtaxat quære, quæ in pietate & sanctitate consistunt. Pernicies virtutis est amor, quem Platicum vocant, quo à formæ corporalis aspectu animam erigi fingunt ad divinæ pulchritudinis considerationem. Formosæ faciei obtutus ad tangendi concupiscentiam excitat ; & quod per oculos exit, sive lumen sit, sive fluxus quidam, hominem colliquat & perdit. Melius est labi pedibus, quàm oculis. Sunt autem difficillima amoris remedia, quia castigatus magis premit ; & nisi obstes principiis, ita sensim irrepit, ut te priùs amare sentias, quàm instituas de amando consilium. Sed si omninò initiis repugnes, facilis curatio erit. Alijs quoque rebus occupanda mens, quæ curas ingerant, & memoriam rei amatæ dimoveant. Tum vitanda omnis admonitio dilecti corporis, quia nihil facilius recrudescit quàm amor, qui si semel te invaserit, adeò pertinaciter vexabit, ut non nisi lento remedio temporis, & absentiae submoveri queat, donec scilicet lassus expiret. Multos curavit pudor, dum se digito signari, vulgique fabulam fieri doluerunt ; & rei sceditatem plenam dedecore, plenam periculis, & pœnitentiæ obnoxiam considerarunt.

C. Bona Opusc. Spirit.

Y

Aliis profuit attentè disquirere mala, & incommoda rei amatae, quæ ejus decorem, & amabilitatem imminuerunt. Demum juvabit amorem ad Deum, ad virtutem, ad æterna præmia, ad ea nimirum, quæ verè amabilia sunt, convertere, ut bonus amor malum pellat amorem, & mens hominis generosa vilissimo terræ amore sordescere erubescat. Mali amores bonos mores inficiunt.

5. Omnia colligavit natura amatoriâ quâdam catenâ. Hæc cogit & copulat stellarum choreas in cælo, volucrum examina in aëre, armenta boum in pratis, greges pecudum in montibus, turmas ferarum in sylvis. Sacer autem hic nexus à solo rumpitur odio; ut enim amor ad unionem, ita odium ad divisionem & dissensionem tendit. Huic affectui facilè subjacent ignavi, timidi, & suspiciosi, qui undecunque damnum metuunt. Sunt & quidam homines ita nati, ut oderint omnes, qui tanquam diræ alites, tenebras quoque suas exosas habent. Si quis hujus notæ occurrerit tibi; non odio illum, sed miseratione prosequere. Sicut in palæstra caves à collusore placidè & sine ira: ita in omni vita ab eo sine odio declina, qui tibi contrarius est. Odium verò compesces excitando animum ad amorem per considerationem alicujus boni in eo quod odio habetur. Nullus in te odio locus erit, si omnia in bonum interpreteris. Tum applicandum est odium ad ea, quæ verè illud merentur, quæ sunt deformitas peccati, & æterna damnatio. Si ad alia ipsum vertis, non rem quam odisti, sed te ipsum lædis, & perdis. Nam si etiam inimicos juberis diligere, quem debes odisse? Abeundum est tibi extrarum municipium, ut invenias quem odisse liceat. Extrarum naturam malum est, in quod solum justè exerceri odium potest. Quod si hominem odisse debes neminem ita ut te? nemo enim tantum tibi nocuit, quantum tu ipse.

CAP. XIV. *De desiderio, & fuga. Quid desiderandum, quid fugiendum sit.*

1. **F**elix est qui subiectus est Deo, qui nihil impense desiderat, qui se rebus accommodat, quid dicit: Vult me Deus